

стратегії відшкодування витрат є неефективним, оскільки не враховує такі чинники, як попит покупців та ціни конкурентів.

Стратегія встановлення престижної ціни передбачає формування підприємством високих цін при орієнтації на сегменти ринку, які приділяють особливу увагу якості та престижності товару.

При встановленні остаточної ціни у торговельних підприємствах потрібно враховувати такі додаткові чинники, як психологія ціновідчуття споживачів, життєвий цикл товару, значущість товару в задоволенні потреб.

У деяких ринкових ситуаціях окремим торговельним підприємствам при встановленні остаточної ціни доцільно застосовувати стратегію диференційованих цін. Для цього їм необхідно здійснювати сегментацію ринку і розробляти стратегію диференційованих цін у розрізі сегментів ринку.

УДК 331.522

Анна Фалович, аспірант

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ

Анотація. Розглянуто основні сучасні напрями забезпечення економічної безпеки машинобудівних підприємств України.

Ключові слова: економічна безпека, машинобудівні підприємства, напрями забезпечення економічної безпеки.

Anna Falovich

CURRENT AREAS OF ECONOMIC SECURITY MACHINE BUILDING ENTERPRISES

Abstract. The main current areas of economic security machine building enterprises in Ukraine.

Keywords: economic security, machine-building enterprises, areas of economic security.

В сучасних умовах питання забезпечення економічної безпеки підприємств стають все більш актуальними. У процесі здійснення господарської діяльності більшість машинобудівних підприємств в Україні стикаються з протиправними діями й відчувають негативний вплив з боку різних фізичних та юридичних осіб, що безпосередньо чи опосередковано спрямований на дестабілізацію їх економічного стану. За цих умов перед службами безпеки та керівниками підприємств стоїть завдання вибору сучасних напрямів забезпечення економічної безпеки підприємства.

Питаннями економічної безпеки машинобудівних підприємств займається велика кількість вітчизняних вчених: В.Заброцький, С.Ілляшенко, Г.Раєвський, О.Сороківська, Н.Лоханова та інші. У сучасній літературі розглядається широкий спектр проблем, однак, зважаючи на постійну динаміку та зміни у машинобудівному комплексі, залишається недостатньо вивченим питання напрямів забезпечення економічної безпеки підприємств машинобудування в кризових умовах.

Складові безпеки класифікуються за типами загроз, зокрема:

- безпека з боку фізичних загроз може забезпечуватися теорією і практикою виживання;

- безпека з боку психологічних загроз – спеціальними знаннями, консультаціями, світоглядом та характером;

- безпека з боку загроз інформації – організаційним і технічним захистом.

Ефективна безпека підприємницької діяльності забезпечується на таких взаємопов'язаних напрямках: захист від злочинного світу; захист від порушень закону з тим, щоб самим не потрапити під його санкції; захист від недобросовісної конкуренції; захист від протиправних дій власних співробітників. Останній напрям дій реалізується на таких ділянках:

- виробничій (зосередження матеріальних цінностей);
- комерційній (оцінювання партнерів, юридичний захист інтересів);
- інформаційній (визначення значущості інформації, порядку надходження, використання, передання, захисту від викрадення);
- кадрового забезпечення.

Зважаючи та той факт, що чинників, які становлять загрозу для фірми достатньо багато, доцільно свою роботу із забезпечення безпеки координувати з єдиного виконавчо-розпорядчого органу, який називають «службою безпеки». Ця служба, в процесі здійснення своєї діяльності «тримає руку на пульсі» практично всіх ланок підприємства і вживає ефективні заходи протидії дестабілізуючим чинникам.

Безперечно, навіть в умовах кризи економічна безпека підприємства забезпечується за допомогою таких режимів: конфіденційності і захисту суб'єктів інтелектуальної власності, що формують інформаційну безпеку; фізичної охорони, тобто забезпечення фізичної безпеки майна і персоналу фірми.

За сучасних умов, що існують на українському ринку, розраховувати на ефективний захист своїх життєво важливих інтересів керівники підприємств можуть лише за таких умов:

– здатності організувати процедурно-орієнтований процес, спрямований на позбавлення потенційного супротивника інформації про виробничі і торгівельні можливості і наміри підприємства, головним чином шляхом виявлення та усунення індикаторів (тобто демаскуючих ознак, каналів витоку інформації), пов'язаних із плануванням і здійсненням підприємницької діяльності;

– здатності керівництва задіяти у цьому процесі увесь персонал підприємства (а не тільки персонал відділу служби безпеки).

Ідея методу системного підходу до проблем забезпечення економічної безпеки полягає в тому, щоб припинити, скоротити або хоча б обмежити витік тих часток цінної інформації, які можуть дати конкурентам можливість наперед виявити, що саме в цей момент керівництво підприємства планує та здійснює.

Разом з тим, необхідно констатувати той факт, що в Україні майже повністю відсутні такі необхідні для реалізації системного підходу складові, як:

- достатньо повна законодавча база, що регулює основні відносини бізнесу;
- відпрацьований механізм економічної реформи на загальнодержавному і регіональному рівнях;
- достатній рівень включення суспільства у процеси економічних перебудов;
- державна програма боротьби з поширеною у сфері національної економіки корупцією;
- ефективна національна статистика і контроль.

Практика доводить, що безпека стала таким самим товаром, як нафта, газ, метал та інформація. На неї є попит і досить значний. У співвідношенні з рівнем розвитку сучасних ринкових відносин і навколишньої ситуації в країні найбільшим попитом на ринку безпеки користуються послуги забезпечення фізичного та технічного захисту. З установленням ринку такого виду послуг буде зривуватись попит на ці види безпеки і

зросте попит на технології і методики захисту комерційної таємниці, послуги забезпечення інформаційної безпеки, захист від ризику в комерційній діяльності. Ця тенденція вже визначилася, і в міру її поширення і поглиблення, вірогідно буде звужуватися число охоронних підприємств і служб безпеки.

Будь-яке ігнорування законів ринкової економіки і потреб економічної безпеки, як правило, призводить до того, що зривається укладення корисних угод, укладаються контракти з недобросовісними партнерами, приймаються на роботу особи з низькими моральними якостями. Щоб запобігти веденню довгих, дорогих і не завжди перспективних судових процесів намагаючись захистити свої права машинобудівним підприємствам легше, дешевше і корисніше зберігати необхідний рівень економічної безпеки та вміло використовувати її сучасні напрями на забезпечення ефективної діяльності в умовах, які диктує сьогодення.

УДК 339.13

Володимир Фалович, ст. викладач

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЇ ЯК ІНТЕГРАЛЬНА ЧАСТИНА БІЗНЕС-СТРАТЕГІЇ

Анотація. Наведено авторський підхід до створення на промислових підприємствах системи замкнутої петлі ланцюга поставок.

Ключові слова: ланцюг поставок, зворотна логістична функція, логістика переробки і утилізації, основний матеріальний потік, зворотний матеріальний потік.

Volodymyr Falovich

ECOLOGICAL PROBLEMS AN INTEGRAL PART OF BUSINESS STRATEGY

Abstract. An author approach to the creation of industrial enterprises of closed loop supply chain.

Keywords: supply chain, reverse logistics function, logistics processing and utilization, the main material flow, reverse flow of material.

Розвиток суспільної свідомості впливає на зростання зацікавлення наукових і бізнес-середовищ проблемою екології щодо негативного впливу промисловості на рівновагу природного середовища. Ключовою проблемою стає пошук інструментів, які сприяли б концентрації уваги керівництва виробничих підприємств на узгодженні суспільних, господарських і екологічних цілей на перспективу, що уможливило б зниження шкідливого впливу виробничих процесів на саме підприємство і на оточуюче середовище. Незважаючи на те, що предметом діяльності підприємств не є розв'язання глобальних екологічних проблем, менеджери починають сприймати проблеми екології як інтегральну частину бізнес-стратегії, яка уможливорює формування для підприємства позитивного образу і отримання конкурентної переваги. Способом розв'язання цієї проблеми, який забезпечив би розвиток промисловості і захист середовища, і, що важливо при збереженні рівноваги між мінімізацією витрат і реалізацією економічних цілей організації, є створення на промислових підприємствах системи замкнутої петлі ланцюга поставок.

Під зворотною логістичною функцією розуміють узгоджений і координований комплекс заходів, який передбачає оптимізацію матеріального потоку, що направлений